

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Relanceplan Vlaamse Veerkracht - projectnr. VV028.
Bestedingskader middelen Projectoproep 'Realisatie Eiwitstrategie'**

Samenvatting:

De projectoproep 'Realisatie Eiwitstrategie' helpt concrete initiatieven i.k.v. de zes doelstellingen van de eiwitstrategie uit te voeren en de huidige knelpunten, zoals afzetontwikkeling, weg te werken. Bij deze initiatieven staat samenwerking tussen diverse partners in de eiwitketen voorop, waardoor duurzame eiwitketens opgezet en uitgebouwd worden. De projecten moeten bijdragen tot de verduurzaming en verbreding van het eiwitaanbod in Vlaanderen.

Dit project zet, door te kiezen voor duurzame (lage water input) eiwitbronnen en verdienmodellen, ook in op de doelstelling van de Vlaamse Regering die vervat zijn in de Blue Deal, namelijk de droogteproblematiek en de waterschaarste op een krachtdadige manier aanpakken.

1 SITUERING

A. BELEIDSDOMEIN/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij
Beleidsveld: Landbouw en zeevisserij

Relanceplan Vlaamse Veerkracht – blue deal

Het Vlaamse regeerakkoord¹ streeft naar een circulaire economie om zo beter in onze behoeften aan grondstoffen en water te kunnen voorzien en zo ons welzijn te maximaliseren met een kleinere ecologische voetafdruk. De transitie naar een circulaire economie biedt kansen voor de heropleving van de economie na de Covid-19-pandemie. Circulair waterbeleid verhoogt bovendien onze weerbaarheid tegen droogte en verbetert de waterkwaliteit. De Vlaamse regering erkent het belang van partnerschappen tussen bedrijven, kennisinstellingen, middelveld en overheden om te komen tot een robuust watersysteem. De strijd tegen waterschaarste is namelijk een gedeelde verantwoordelijkheid waaraan iedereen op zijn niveau kan bijdragen. Ook de omslag naar een klimaatneutrale en duurzame samenleving door de inzet van ondernemerschap, creativiteit, kennis en expertise, krijgt een belangrijke plaats binnen het regeerakkoord.

¹ <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/39939>

De landbouwsector toont, mede door de vraag naar lokaal geteelde producten, initiatief door nieuwe eiwitgewassen zoals peulvruchten te telen. Echter, de teelt van eiwitgewassen is niet volledig competitief en moet nog verder ontwikkeld worden om deze voor akkerbouwers economisch rendabel te maken. Afzetzekerheid is daarbij essentieel en nog een grote uitdaging. De Vlaamse overheid heeft de ambitie om van Vlaanderen de Europese leider te maken op het vlak van duurzame en gezonde voeding. Bestaande en nieuwe eiwitteelten en het ontwikkelen van innovatieve eiwitten vormen nieuwe, toekomstgerichte verdienmodellen voor de ganse agrovoedingsketen, inclusief de primaire sector. Duurzamere dierlijke productiemodellen en veevoederketens laten de veehouderij toe te anticiperen op nieuwe en groeiende markten die inspelen op grote maatschappelijke uitdagingen zoals de klimaatverandering, en bieden kansen voor een robuuster inkomen.

Naast het economisch potentieel, biedt de eiwittransitie duidelijk ook maatschappelijke opportuniteiten op vlak van volksgezondheid en ecologische duurzaamheid (milieu, water, bodem, klimaat).

Plantaardige en nieuwe eiwitbronnen scoren gemiddeld gezien een stuk beter qua waterverbruik dan dierlijke eiwitbronnen. Daarnaast hebben ze ook gemiddeld gezien een lagere klimaatimpact en hebben eiwithoudende gewassen vaak positieve effecten op de bodem, wat eveneens helpt in de strijd tegen droogte en waterschaarste. Het verbinden of 'matchen' van productie, verwerking en consumptie, de eerste stap richting een lokale keten, is een belangrijke voorwaarde om tot een groter aanbod van deze duurzame eiwitbronnen te komen. Daarnaast is het ontwikkelen van nieuwe (waarde)ketens van groot belang om de lokale productie tot bij de consument te krijgen en binnen Vlaanderen de winsten te plukken van de toenemende vraag naar plantaardige en nieuwe eiwitbronnen. Ook dierlijke productie, oftewel de veehouderij, kan een bijdrage leveren aan de doelstellingen uit de blue deal. Door enerzijds het leveren van ecosysteemdiensten waaronder goed water- en bodembeheer, en anderzijds de ontwikkeling van alternatieve verdienmodellen met een beperkte veestapel voor eenzelfde of hoger inkomen, zal het waterverbruik op bedrijfsniveau én maatschappelijk niveau dalen.

Door in te zetten op duurzame, al dan niet nieuwe, eiwitbronnen kan de landbouwsector bijdragen aan verschillende economische en vooral ook ecologische uitdagingen, zoals droogte en waterschaarste. Deze inspanningen dienen zowel het belang van de landbouwsector zelf als het algemene belang.

B. PROJECTDOELSTELLING

De projectoproep "Realisatie Eiwitstrategie" heeft als algemeen doel het eiwitaanbod in Vlaanderen te verbreden en te verduurzamen. Dit gebeurt in lijn met de 6 doelstellingen van de eiwitstrategie 2021-2030. Bij de opmaak van de eiwitstrategie werden knelpunten, zoals keten- en afzetontwikkeling en het halen van een meerprijs uit duurzame verdienmodellen, door overheden en sector in kaart gebracht. Met deze projectoproep kan dan ook ingespeeld worden op de verbreding en verduurzaming van het eiwitaanbod in Vlaanderen. De innovatieve projecten moeten bijdragen tot het uitbouwen van duurzame eiwitketens, van producent tot consument, waarbij deze duurzaamheid zowel ecologisch (minder gebruik van inputs zoals water, minder emissies, gezondere bodem...) als economisch (duurzaam verdienmodel) moet zijn. Tevens moeten ze verschillende schakels in de keten verbinden om zo bij te dragen tot een evenwichtige en duurzame eiwitmarkt. Deze projecten creëren dus nieuwe samenwerkingsverbanden die de productie en consumptie van lokale, gezonde en duurzame eiwitten bevorderen.

3 **AANPAK**

A. DOELPUBLIEK

Om de verbreding en verduurzaming van eiwitbronnen in Vlaanderen te stimuleren, en hiermee de realisatie van de doelstellingen uit de eiwitstrategie te versnellen, is het essentieel om te zoeken naar win-wins, waarbij door middel van samenwerking naar een ecologisch en economisch duurzaam verdienmodel gestreefd wordt. Hierbij is samenwerking tussen verschillende ketenpartners essentieel. Er moet een samenwerkingsverband opgezet worden tussen de aanbieders van eiwitbronnen enerzijds, en de verwerkers en de afnemers van eiwitbronnen anderzijds. Bovendien is het wenselijk dat derde partijen met (wetenschappelijke) expertise over het ecologisch en economisch potentieel van eiwitbronnen, of expertise in het opzetten van samenwerkingsverbanden, mee betrokken worden.

Om een projectvoorstel in te dienen voor de projectoproep “Realisatie Eiwitstrategie” moet er sprake zijn van een samenwerkingsverband. Mogelijke samenwerkingsverbanden kunnen bestaan uit een combinatie van individuele eiwitproducenten of groepen eiwitproducenten en minstens één verwerker of afnemer van eiwitbronnen. Daarnaast kunnen ook andere bedrijven of organisaties actief in de agrovoedingsketen deelnemen aan het samenwerkingsverband, alsook kennis- of onderzoeksinstellingen en lokale of provinciale besturen.

B. SELECTIE EN UITVOERING

De ingediende projectvoorstellen zullen geselecteerd worden op basis van de volgende beoordelingscriteria, die door het Departement Landbouw en Visserij zijn opgesteld met het oog op het bereiken van de doelstellingen van deze projectoproep:

- het inhoudelijke doel (de mate waarin één of meerdere doelstellingen uit de eiwitstrategie bereikt worden);
- de duurzaamheid van het project (zowel economisch, ecologisch en gezondheid, met bijzondere aandacht voor het aspect duurzaam waterbeheer);
- de kwaliteit van het samenwerkingsverband;
- de kwaliteit van het ingediende project (onderbouwde aanpak, stappenplan, verwachte output (op basis van de opgenomen KPI's en hun streefwaarden), haalbaarheid, compatibiliteit met de doelstellingen van de eiwitstrategie);
- de mate van kennisdeling van de resultaten met de sector;
- de mate van complementariteit met lopende projecten.

Een jury van experts zal de ingediende projecten inhoudelijk beoordelen op basis van de beoordelingscriteria. Het resultaat van de beoordeling wordt voorgelegd ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering.

De steun per project bedraagt maximaal 240.000,00 euro en minimaal 60.000,00 euro en is beperkt tot maximaal 80% van de totale subsidiabele kosten.

Subsiadiabele kosten worden geconcretiseerd in de subsidieaanvraag en kunnen zijn:

- personeelskosten voor de uitvoering van het project;
- werkingskosten voor de uitvoering van het project;
- externe prestaties.

Dubbele subsidiëring is niet toegelaten. Indien dubbele subsidiëring of subsidiefraude wordt vastgesteld, kan de subsidie stopgezet worden en teruggevorderd worden.

Projecten dienen opgestart te worden in 2021 of 2022 en afgerond in 2025 zodat de financiële afhandeling uiterlijk in 2026 kan gebeuren. De projecten hebben een minimale duurtijd van één jaar en een maximale duurtijd van twee jaren.

////////////////////////////////////

5 VERVOLGTRAJECT IMPLEMENTATIE

De projectoproep wordt verder voorbereid en wordt gelanceerd binnen enkele maanden. Er wordt in een totaalbudget voorzien van 4.000.000,00 euro in het kader van het hiertoe voorziene relancebudget in het kader van project VV028.

De toekenning van de subsidie aan de geselecteerde projecten gebeurt op basis van een subsidiebesluit waarin de bijhorende voorwaarden worden vermeld.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan de in de nota vermelde projectoproep in het kader van het VV project nr. 028;

2° het bedrag van 4.000.000,00 euro VAK/VEK vrij te maken vanuit de relanceprovisie (begrotingsartikel CBO-1CBG2AH-PR) ten gunste van het beleidsdomein Landbouw en Visserij;

3° de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw en de zeevisserij, te belasten met de verdere uitvoering van deze beslissing.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering
De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk; Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

////////////////////////////////////